

“ Լյս ախտերէն երբոր սրբուի, այն ատեն կ'առնեն զինքը Գիտութեան և ուրիշ առաքինութեանց բնակարանը կը տանին . և այս առաքինութիւններն են Զօրութիւն, Արդարութիւն, Բարեխառնութիւն, Չափաորութիւն, Ազատութիւն, Ժողովութիւն և Քաղցրութիւն, որոնք ճանապարհորդը իրենց մօրը Երջանկութեան կ'առաջնորդեն, որն որ, ինչպէս կը տեսնէք, տարիքը առած՝ բայց վայել չաղէմ կ'ին մըն է, զգեստները վայելուչ՝ սակայն առանց ցուցամոլ շոյալութեան բարձր աթոռի մը վըայ նստած ու ծաղկեայ պսակ մը գլուխը դրած : Երբոր ճանապարհորդը իր քովը գայ, դատերացը հետ մէկտեղ կ'ելլէ զինքը կը պսակէ, ինչպէս մենք պատերազմներու մէջ կտրիճ ելլող ախոյեանը կը պսակենք . վասն զի ինքն ալ մեծամեծ թըշնամեաց յաղթած է, որոնց ոյժը ամէն գազաններուն ունեցածէն աւելի, և զօ-

րութիւնը զամէնքը կ'ահաբեկէ . և ահաւասիկ ինքը այն թշնամիները ոտքի տակ առած և գերութեան շղթաներով պարաւանդած է . տգիտութիւնը, ցաւը, անբարեխառնութիւնը, ագահութիւնը, և ասոնց նման ուրիշ բազմաթիւ կրքեր : Ինկէ ետքը իրեն առաջնորդ առաքինութիւնները կը տանին զինքը իր առջի տեղը, և անկէ բոլոր մահկանացուք և անոնց մոլորութիւններն, ախտերն ու թշուառութիւնները ու բազմազգի նաւաբեկութիւնները կը ցուցնեն, և թէ ինչպէս խեղճերը իրենց թշնամեաց ձեռքը խաղալիկ եղած մոլորաշաւիղ կը թափառին, շղթայից ծանրութիւնը կը զգան ու չեն կրնար խորտակել, երջանկութեան ճամբան անձկանօք կը փնտռեն ու չեն կրնար գտնել : Երանի այն կրից բռնութենէն ազատողին :

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆԱԽԱՎԿԱՅՆ

ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍ

Առաջին պտուղ ծառոյն որ 'ի Գողգոթա .

ԸՆՈՐՀԱԼԻ

ՏԱՂ

Ի՞նչ իմէ՞ ճշմարտութեան համը է՞ բարբառ .

Օ՞ր ճառագայթք նորա յամեն յերկիր խոնարհ :

Ինքն 'ի կայս երանաւէտ արփի հորդեալ լուսալիր

Օ՞ անբաւութեանց ունի ծոց զաստուածութեամբն պարագիր .

Երկինք 'ի նմա կենդանի

Ինձահութեանց բուն աղբիւր .

Իստեղք վառին գեղանի

Ի նրմանէ առեալ հիւռ : —

Իսկ՝ ընդէր երկիր վարանի :

Ղա կէտ մարդոյն հաստեալ երբեմն յաստուածուստ .

Երանական նըմին վայելք ելին անդուստ .

Շրջացան աչք երկրածին յակնապարար պատրանաց լոյս ,
Իսկ որ յերկնից ցընցողէր՝ միտք մերժեցան եւ ետուն խոյս .

Տարածեցաւ վարագոյր
Սուծ ըզմրտօքըն նըսեմ ,
Խաբեպատիր մոյն սընգոյր
Լխտից կարեաց բաղմադէմ ,

Գայթակղեալ 'ի նոցին հրապոյր :

Թի ոչ 'ի դոյն երկնակարկառ ձեռք հըպին ,

Ի ուսանորոգ թէ ոչ յօգի ձայն Լքարչին

“ Ելլէ լոյս ” , ըզձմարտին՝ 'ի զուր 'ի նա սուրբ նըշոյլ
Սխտք ճըգնեսցին իմաստասէր՝ զոր երկնատուրն է , հեղուլ .

Սանգահարեալ հայելի
Ոչ ցոլանայ անդրադարձ ,
Ոչ ջուր պղտոր ծորելի
Օ երկնից կապոյտ , գոյն արծարծ .

Ոչ ըզսուրբըն միտք լըբենի :

Բյտեփանէ , խաբեալն 'ի կրից է մարդ կոյր ,

Օ ոգւոյն անանց ածեալ պարիսպ մահահամբոյր .

Դու թէ զերկնից նըմին զուղի հորդես 'ի բան լուսաւոր՝
Լրկնից անձուկ բայց շաւիղ . սա պիշ 'ի լայնն անխոտոր .

Օ որ աւետես երկնալիր
Նըմարտութիւն անըստուեր ,
Լըմին ոսոխ կայ երկիր .

Եւ թընամանք բիւր եպեր

Իբր ընդ սուտ բախին վըժխնդիր :

Բստէպ ըզնա տեսին որդիք Սաղիմայ

Կենացն ըզբան զեղուլ շըրթանցն ընդ ագուգայ .

Լրկնի կարօտք և որ երկրաւ՝ 'ի նա յանշուշտ ձեռնտու

Օ իւրեանց հոսել փութացան կարիսն 'ի ձեռս աղերսարկու .

Եւ ոմն 'ի սիրտ բըժըլկեալ ,
Լյլ ոք յախտից հեթեթանս ,
Ի նըշանաց պակուցեալ ,
Եւ առաքէր մեծ զարմանս

Յոգին վեհ յերկնից հուր լուցեալ :

Լյլ նախանձ յընկերին փառսըն հալեւմաշ

Ի գով անուանըն խանդացաւ զարմանահրաշ .

Ի ջ 'ի փորձ հանդիսի յանկապտելին ըստուեր ածել ,
Լյամ 'ի նորուն խոնարհութիւն՝ ինքեան կոթող բարձր հարըստել .

Բայց ամաչեաց աղջամուղջ
Ի ուսոյն հանդէպ երկնաւառ .
Եւ կորակոր անշըշունջ
Յանդիմանեալ գոլ խաւար ,

Օ չարացաւ զի մուտ 'ի պայքար :

Օ ի խռովայոյզ ծըփի տաճար տէրունի .

Լնդ քահանայք և աւագաց դաս ծերունի ,

Խորհուրդ 'ի մէջ բեր արկցուք — գոչէ ընկեր առ ընկեր —

Լ՝ԱԼ խորհուրդն այն մոլեգնութիւն , չէ զօրավիգ նոցա Տէր .

Օ իմրդ թըւի ձեզ , ո՛րք ,

Պալիւեացւոյն պաշտօնեայդ .

Բզհետ նորա գրնան փառք ,

Սէրս 'ի կործան դիւրագայթ

Լ ըռեցին իբր ընդ հող անյայտ :

Լհաւանիկ քարշի յատեան ըմտեփանոս ,

Սինչ ըսփոփեալ զայրւոյն սրբէր աչս ուղխահոս .

Որ երբ 'ի գունդ ըզնա յանկարծ ետես պատեալ զէն և 'ի սուր :

Բզթերաքամ շրթունս անդրէն բանայր ողբոց 'ի հեծ տըխուր .

Լ այր և մանկիկ առ նովաւ

Լբրու բանին հետայոյզ .

Ու 'ի գիրկ ճեպեալ մօրն անձկաւ

Լյառնէր արտօսը յարտասուս . . .

Ս'վ կրկին որբ հայրակորոյս :

Լսկ նա յայնժամ դարձուցեալ զաչս իւր յայրին ,

Օ աչսն՝ զի ձեռք պընդեալ 'ի տառն ձըգէին ,

Լա յակնարկի 'ի հայրն հանուրց՝ զյուսոյն խարխիս անդ ցուցանէր :

Լնքն 'ի զրահ վառեալ ըզմիտըս յաներկիւղ Յիսուսին սէր

Վան 'ի սարիս երկաթից

Սիրտ իւր նովին վարակէր .

Լա 'ի ձրգման շղթայից

Լոշկոճանօք չարավէր ,

Սիրելոյն մերձենալ թըւէր :

Ս ըսեմ նըմին կայր 'ի պատրաստ ասպարէզ ,

Հրեշտակք և Տէր խոնարհեալ յայս նախկին հանդէս .

Ուր թէպէտ հետք Յիսուսի գրծեալ անջինջ յարիւն կիտուած ,

Լ՝ԱԼ աստուածեան զօրութիւն արտափայլէր անդ վեհապանծ .

Ս՝ մահացուն 'ի դոյն փորձ

Լըրաշխաւօր յորդորիչ .

Լնութիւն տըկար և անփորձ

Լշխարհի կիւրք պատաղիճ .

Տեւեսցէ արդեօք սիրոյն բոց :

Յայս զըւարթնոց հանդիսատես հոգայր խումբ

Ղէմք կէս 'ի ժմիտ եւ 'ի կասկած երկիւղին հուպ .

Սինչ նահատակ տէրունւոյն զըւարթ 'ի ճեման երկնաչու

Փութայր դիմել վաղահաս վըշտաց ընդ փորձ մահկանացու .

Լբրու երկիր ծարաւուտ ,

Լամազազուն լըքեալ տունի ,

Լսպասիցեն մօտալուտ

Յամպոց որոտ շառաչուկ

Լռատահոսան ջուրց զեղմունք :

Տեսեալ իցէք զանդնդալիր մոլեալ ծով

Սինչ խռովայոյզ գոչէ 'ի մուռնչ բազմավրդով ,

Լբր ալիք մըղեն զալիս զիրարեւով կոհակք անբաւ .

Լոյն աստէն եւ 'ի Սաղիմ ամբօխք կուտին ընդ այն համբաւ ,

Յաւին ջերեալ նախանձու
 Օրհաս ճեպել անմեղին ,
 Յարինն 'ի քէն վրիժառու
 Սանաւորել դիմէին

Դողովուրդ և պետք խմբովին :

Յատենի գահոյս արկեալ էր Մնա .

Յանցաւոր ոչ ոք՝ դատախազ բիւրք առ նրմա .

Ոմն օրինացն լուծիչ՝ զիւրն ըզսրբբոյն հեղադր մեղանս .

Սա 'ի Սովսէս — այլ ոք գոչէր — լուտայ յանդուգն ըզբամբասանս :

Ու երիցանց դաս անվաւեր ,

Որոց ձեռք դեռ ևս յարին

Ստուածորդւոյն արբեալ էր ,

Տիգօք աչօք ու 'ի շըչին

Շարժէին ըզգլուխն երերուն :

Լըսէս զոր սայք — կըրկնեաց Մնա — վըկայէն :

Մնց ընդ առաջը Ստեփանոս . եւ լըռութիւն կալաւ անդէն .

“ Ոչ զանձնէ , եղբարք եւ հարք , արժան ինձ կալ աստ անբասիր ,

Սինչ զինէն ամբաստանէն կրօն զոր ունիմն աստուածածիր .

Ում նահապետ յիղձն արծարծ ,

Պաւիթ յանձուկ եւ 'ի յոյս ,

Սովսէս կանուխ քարոզեաց՝

Րզնոյն պաշտեմ ես չիսուս ,

Սահացուն վերբերիչ 'ի լոյս . . . :

Յայն անվեհեր բարբառ երկնից զարթեալ խինդ .

Ստուածութիւն նըշոյլ 'ի նա ցօղեաց վըճիտ :

Յանմահից յանկարծ տեսիլ վերամբառնայր ըՍտեփանոս .

Եւ շըլացումն 'ի միտս և յաչն առնթացաւ լուսոյն 'ի հոս .

Սա մարդ արդեօք . . զըւարթուն . .

Շուրթն առ ունկամբ հըծըծէր .

Օհարդ յանցեալ սա համբուն

Երկնից այսքան թէ հաճէր . . .

Ղմարտին վկայել ոք չիշխէր :

Եւ մինչ ըզշուրթն շարժելով հոգեւոր

Օ եղոյր ըզբան յոր սերովքէն կայր 'ի յակճիւ .

Սինչ զՅիսուս ձայն ուրտացեալ երկնից կամարք կըրկնէին

Բաբէ 'ի դոյն ոչ արձագանքս ապառաժ սիրտքն այն տային . . .

Պատառեաց անդ պատմուճան

Մնա անձին 'ի ծանակ .

Փենեհեսին գոլ նըման

Կարծէր յօրէնս նահատակ .

Եւ զմահուն ճեպեաց աղաղակ :

Եւ ոստեալ անդէն խուժան այսաբեկ .

Եւ սուր քարանցըն շառաչէր խիտ երթևեկ .

Իբրու յամպոց զըզըրդիւն յամառնակէզ օդոց մղձկուտ

Ի շանթեռանդըն թօթափիւն ընդոստ 'ի դուղթ տրոփէ կարկուտ .

Մնկաւ 'ի գուճս հոգեւրն

Յետին 'ի ձօն աղօթից .

Եւ վերականեաց ընդ երկին
 Որ փեռեկէր ցընծալից ,
 Ղեռ մարմնով կանխեալ վայելից :
 Եւ Յիսուսին կողկողելով քաղցր 'ի տես
 Վարանցն 'ի ձիգ յահուր՝ հալէր սիրտ սիրակէզ .
 Եւ յոր երբեմն երկինք ու երկիր 'ի կառաւիման հընչեցին սար
 Րջնոյն նախ շուրթն հողեղէն աստ պաղատէր անյիշաչար .
 Եւ զարուածեան ծածանեալ
 Եւ պարտեցաւ կշռոց մէտ .
 Եւ գըթութիւն խնամակալ
 Յաղթանակեաց անհանգէտ .
 Եւ երկինք հիացան յաւէտ :
 Յիսուս . . Յիսուս . . . յետին եղեն այս սիրոյն վանգ
 Եւ ամփոփէր ըզգլուխն 'ի գիրկսն արիւններանգ .
 Բնթացաւ ոք պարմանի գոլ գործակից մահուան լըրիւ
 Եւ արձակէր ըզձեռս 'ի բիբսըն խաւարել նըմին ըզտիւ .
 Եւ յակնարկիս յայն վերջին
 Սըլաք 'ի սիրտ իւր մըխէր .
 Ղիմեաց հուր խինդ 'ի սըրտին
 Ի խայթ թախիծ դարձ առնէր : —
 Պաւղոսի այս ծընունդ լինէր :

Խ • Գ •

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՍԿԶԲՈՒՆՔ ԲՆԱԼՈՒԾՈՒԹԵԱՆ

Դաս ԻԱ . Օրենք բաղկացութեան մարմնոց Կա՛ Ռնարածական զոգաւափք :

Եթէ մետաղաց մետաղատիպ մարմնոց հետ ձեւացուցած անհամար բաղկացու-
 թիւներն ալ քննելու ըլլանք՝ մի և նոյն սկզբունքը անոնց մէջ ալ կը գտնենք :
 Եւ չպէս պոտասիոնը թթուածնին հետ երկու բաղկացութի կ'ունենայ . այսպէս

Եթեթթուիկ պոտասիոնի	Պոտասիոն	490,0
	Թթուածին	100,0
		590,0
Եւթթթուիկ պոտասիոնի	Պոտասիոն	490,0
	Թթուածին	300,0
		790,0

Պոտասիոնը ծծմբոյ հետ հինգ ծծմբաւոր կը ձեւանայ , որոնց բաղկացութեան
 չափերն են .